

"Smarte" målere: Slik skyver alle ansvaret videre

Denne teksten ble først publisert på <http://einarflydal.com> den 18.08.2017

(tegning: Sam Seitz 2016)

Fortvilte folk ringer og skriver til Olje- og energidepartementet for å forsøke å snakke dem til fornuft om "smarte" målere. Og de ringer til Statens strålevern eller NKOM. Noen av dem forteller sine erfaringer videre. Det er historier som minner om Kafka, grov uvitenhet og ansvarsundragelse. Her er min versjon av dette narrespillet der alle skyver ansvaret videre - i ring - slik at ingen heller vet eller forstår hva noen faktisk vet, eller om de uttalelsene man avgir med så stor sikkerhet, har et reelt fundament:

OED/NVE antar at helseproblemer knyttet til "smartmålere" bare kan angå noen få el-overfølsomme, som derfor bør få fritak for egen bolig, men at det - i motsetning til andre grupper - ikke er rimelig å sørge for *universell tilpasning* for disse, slik at disse kan besøke andre boliger, arbeidssteder, offentlige bygg, etc.

OED/NVE tar her konsekvensen av helsevurderingen til **Statens strålevern**, og overlater teknisk løsning til nettselskapene.

Nettselskapene lener seg til myndighetene: «Vi overholder forskriftene!» De har valgt teknisk løsning for hvordan "smartmålerne" skal kommunisere som er lov etter fribruksforskriften. De har valgt bort kablede løsninger mellom målerne, for eksempel til boligblokker og rekkehus, som ville redusert eksponeringen i hver enkelt bolig vesentlig. Slike løsninger leveres av de samme produsentene av målere.

Fribruksforskriften er NKOMs ansvar, og sier ingenting om helserisiko. **NKOM** har ikke ansvar for helserisiko-vurderinger, men holder seg til Statens stråleverns vurderinger.

Statens strålevern har ansvar for helserisiko-vurderinger, men *har selv ikke kompetanse til å foreta dem*. Det har etaten selv slått tydelig fast i brevets form. Statens strålevern holder seg til **WHO**, og har inngått et nordisk samarbeid som går ut på at man skal ha en felles linje i Norden.

Statens Strålevern holder seg *ikke* til **WHO's kreftforskningsavdeling IARC**, som klassifiserer all radiofrekvent stråling som «mulig kreftfremkallende», i samme klasse som DDT og bly. Statens strålevern neglisjerer også de *anmodninger til FN-systemet* fra forskere kloden rundt om snarest å endre kurs og arbeide for radikal senkning av eksponeringsnivået, av hensyn til menneskers helse og naturen. I stedet holder Statens strålevern seg til et lite kontor i WHO, **The International EMF Project**, som holder seg til ICNIRPs anbefalinger, og har som formål å utbre disse i verden.

ICNIRP er en privat stiftelse uten ansvar for noen, og har gitt *retningslinjer som kun har som ambisjon å sikre mot akutte varmeskader* (fra HF/høyfrekvent stråling) og *hallusinasjoner* (fra LF, lavfrekvent stråling) - «fordi skader ved svakere eksponering *ikke er tilstrekkelig sikkert påvist*»

(ICNIRP 1998). ICNIRP består av et lite nettverk av forskere som har sterke bindinger til næringen og tradisjonell stråleforskning, og som aldri finner påviselig helserisiko, annet enn i sjeldne tilfeller der sannsynligheten er så liten og usikker at det ikke er grunn til å ta hensyn til den - i følge dem.

(Her gjelder altså ikke føre-var-prinsippet (som vi har nedfelt i Gr.l. §112), men *etter-snar-prinsippet*, i takt med hva næringslivet begynte å forfekte i USA på 1960-tallet etter en periode der miljøhensyn etter manges mening hadde tatt overhånd. Det var da man utviklet moderne verktøy for kvantitativ risikoanalyse, slik at man - slik kritikerne så det - kunne gjøre tallmessige avveininger mellom ulike risikofaktorer, og gi vurderingene et anstrøk av vitenskapelighet som var vanskelig for andre å ettergå.)

ICNIRPs retningslinjer (1998) - som altså er en privat stiftelses anbefaling - intet mer - presiserer at *stater og næringsliv må selv ta ansvar* for å sette trygge eksponeringsgrenser «utfra til enhver tid foreliggende kunnskap». Statens strålevern gjør det ved å følge **ekspertutvalg med ICNIRP-preg**. Tyngst veier **en komite under det svenske strålevernet**, som ikke har eksperter på biomedisin og ikke-ioniserende stråling, og bare folk som *ikke* finner skadevirkninger, men syns man trenger mer forskning. Dette, samt å unnlate å vurdere forskning som ville føre til motsatte, ubehagelige konklusjoner, er nøyaktig den oppskrift som anbefales fra de konsulentfirma som hjelper næringer som utsettes for kritikk om at de forgifter (tobakk, bly, asbest, DDT, etc).

Ekspertutvalg med ICNIRP-preg kommer således stadig til at det «ikke foreligger ny kunnskap som tilsier helserisiko og strengere grenser». Det avsløres stadig skandaler rundt disse utvalgene - bindinger til næringen, at viktig forskning er underslått, ensidig sammensetning, m.m..

HOD/Helsedir/Statens strålevern hevder at *el-overfølsomhet* ikke kan skyldes el, og «ikke er påvist» knyttet til eksponering for elektromagnetiske felt. Her viser de til en utredning som de selv bestilte fra et utvalg de fikk **FHI** til å ta sekretariatet for, og som var like skjevt sammensatt som den svenske ekspertgruppen. Artikkelen som dette utvalget bygget sitt synspunkt på, er sjelden svak og bygger særlig på en sjelden svak kilde, mens gode studier er oversett. Både artikkelforfatteren og hovedkilden er knyttet til ICNIRP. Slik begraves røttene i papir, mens konklusjonen ble stående:

"El-overfølsomhet må ha andre årsaker el eksponering for elektromagnetiske felt", evt psykiske, «men de skal behandles med respekt», for deres opplevelse av lidelse er jo reell nok, stakkars.

Herfra kan du rykke fram til Start igjen.

Mens dette narrespillet pågår, har seriøse forskere kloden rundt skapt sin felles forståelse av hvordan den pulsede strålingen fra moderne digital, sterkt modulert mikrobølget signalering påvirker alt levende liv og skader selv ved eksponeringsnivåer langt under dagens grenseverdier.

Påvirkningen skjer blant annet fordi at slike pulser er ekstremt mye sterkere enn den *gjennomsnittseksponeringen over tid* som ICNIRP og strålevernet bruker som målestokk, gjerne hundre ganger sterkere, slik de er målt for eksempel på "smartmålere" i en boligblokk i Oslo. ICNIRP og NKOM og Statens strålevern bruker kort sagt feil parameter: de ser på gjennomsnittet i stedet for på toppene.

Påvirkningen skjer også fordi disse pulsene danner lavfrekvente bølger i tillegg. De lavfrekvente bølgene interfererer med - klusser altså til - kroppens egen kommunikasjonssystemer, de gir resonansskader, og de slår inn med nok kraft til å forstyrre cellers energiproduksjon og balansen mellom ulike kjemiske prosesser på cellenivå. Flere generasjoners forskning, og sterkt ulike forskningstradisjoner ser det samme bildet.

Resultatene kjenner vi alle: nesten alle later til å merke litt ubehag, for eksempel litt ørhet etter en lang mobil samtale eller etter en arbeidsdag i miljøer med mange trådløse arbeidsplasser. Reaksjonene tiltar med alder, og fordi de er så diffuse, tar det tid før man ser forbindelsen.

For andre kommer skadene først etter mange år som alvorlige sykdommer. Vi vil aldri vil kunne bevise at de skyldes mikrobølgene i det enkelte tilfelle, men både epidemiologiske undersøkelser og laboratorietester viser at slike skader kan være resultat av slik eksponering.

Atter andre går over et slags vippepunkt før eller seinere - gjerne knyttet til en kraftig eksponering av en eller flere miljøgifter og stress - og er siden blitt overfølsomme. Forskerne i front ser derfor nå på el-overfølsomhet som én av et knippe slike lidelser, såkalte *energitaps-* eller *multisystemlidelser*, der nervesystemet samtidig har fått økt ømfintlighet for bestemte eksponeringer, som i sin tur utløser skader fra for hyppig og langvarig signalering i nervebanene. Andre beslektede lidelser - som kanskje bare har fått et annet navn fordi en annen slags spesialist gjorde undersøkelsen - er ME, autoimmun lidelse, fibromyalgi, gulfkrigsyndrom, m.m.

For energitaps- eller multisystemlidelsene - det vil si den felles komponent som dreier seg om at energiproduksjonen er skadet - fins det objektive, medisinske laboratorietester.

Det er dette som er kunnskapsstatus. Kildene ligger i dagen for dem som ønsker å lete dem fram.

For en skam!

Einar Flydal, 18. august 2017